

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן הגה"צ הראש"ל צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

כה' אלול ה'תשפ"ד עלון מס' 483 ניצבים וילך

זמני השבת:

עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	17:53	19:04	19:45
רחובות	18:11	19:06	19:43
חיפה	18:02	19:05	19:44
ב"ש	18:11	19:06	19:45
ת"א	18:10	19:06	19:42

המאמר המרכזי

מתורת מרן הראש"ל צ הרה"ג הרב מרדכי אליהו זיע"א

שני דרכי תשובה

לשכינה. אהבת השם הבוערת בקרבו היא המביאה אותו לקיים את כל מצוות ה' יתברך. ועל כן: "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'" - עלה מדרגה אחר מדרגה של חזרה בתשובה, עד "כי תשוב אל ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך". וכאשר תקל על עצמך להתעלות מתשובה מיראה לתשובה מאהבה, ומתשובה מאהבה לתשובה מיראת הרוממות, מפני פחד ה' ומהדר גאונך, אזי תגיע למדרגת אבותינו הקדושים שעבדו את השי"ת מיראת הרוממות - "לאהבה את ה' אלקיך לשמוע בקולו ולדבקה בו". למעשה מתואר בפסוקים אלו תהליך של תשובה. תחילתו בתשובה מיראה, וסופו בתשובה מיראת הרוממות. בהתחלה חוזר האדם בתשובה בגלל יראת העונש, הפחד מהקללה, או מאהבת הברכה. אך מתוך ש"השבות אל לבבך" לעשות את רצון ה' - גם אם הכוונה לא היתה לשמה ממש - הרי "ושבת עד ה' אלוקיך", בפועל האדם הפסיק לחטוא, נמנע מלמרוד בקב"ה, מסיר אוזנו מלשמוע ליצרו, ומתחיל לשמוע בקול ה' ולקיים את כל מצוותיו. הגם שתשובה זו היא במדרגה הפחותה, הקב"ה מקבלה באהבה, שכן ממנה מטפס האדם למדרגה הגבוהה יותר, היא התשובה מאהבה, "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'".

פרשה זו, הנקראת לעולם לפני ראש השנה, אומרת לאדם: אל תמתין לעשות תשובה שיצטרכו למול את לבבך, אל תמתין ליסורים שהם יביאו אותך לתשובה, אלא תעשה השתדלות גדולה להגיע ליום ראש השנה זך ונקי, שלא יהיו לך מקטרגים, לא למעלה ולא למטה. וידועים דברי הירושלמי (שישראל לובשין לבנים ביום ראש השנה ואוכלים ושותים ושמחים, יודעים שהקב"ה עושה להם ניסים). אם אדם לא עשה תשובה, מה יועילו לו בגדים לבנים בראש השנה? אלא אם חזרת בתשובה מיראת העונש או מאהבת השכר - ואת זה רק הקב"ה יודע ואין המקטרגים יודעים, אזי תלבש לבנים והקב"ה יעזור לך להתעלות מיראה תתאה ליראה עילאה, יראת הרוממות. ואדם המקבל עליו לחזור בתשובה אפילו "אם יהיה נדחך בקצה השמים - משם יקבצך ה' ומשם יקחך". ה' יעזור לך לחזור בתשובה ולהתמיד בתשובתך על ידי ש"מל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך". וגם יסייעו לך שאתה תשוב ובניך ישובו - ולא בכדי רמז בזה רבנו האר"י ז"ל את חודש "אלול" - "את לבבך ואת לבב זרעך". ועדיין אתה אוהב את ה' "למען חייך", אתה מקיים את המצוות כי אתה יודע שבזכותן תאריך ימים.

"והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך, והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדייך ה' אלקיך שמה. ושבתי עד ה' אלקיך ושמעת בקולי" (ל', א')

"ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה על איביך ועל שונאיך אשר רדפוך. ואתה תשוב ושמעת בקול ה' ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום" (שם, זי-ח')

לימדה אותנו התורה שני דרכי תשובה שונות, ויש לברר: מהי הדרך העדיפה והטובה ביותר? הנה אומרת התורה על התשובה שהיא בבחינת: "בפיך ובלבבך לעשות". עלול האדם לחשוב שהתשובה היא קלה ביותר; אך עליו לדעת שאמנם התשובה קלה מחד, אך קשה מאידך. אם אדם שב בתשובה בגלל שהוא אוהב את ה' באמת ובתמים, ורוצה לקיים את מצוותיו ולעשות נחת רוח אמיתית לפניו - הרי זו התשובה המקובלת והרצויה. אך אם הוא שב בתשובה בגלל פחד ויראה מהעונש או מחמת שהוא רוצה לזכות בברכה ובשפע - אין זו תשובה שלימה.

בפסוק הראשון המצוטט לעיל מובאת התשובה מיראה. "והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה". אדם חוזר בתשובה בגלל שהגיע למצב קשה, והוא מתעורר מכך ומגיע למצב של "והשבות אל לבבך"; או שהוא מעוניין לזכות בברכה ובהצלחה בחיים, ומתוך כך הוא חוזר בתשובה.

בפסוק השני מתארת התורה את מי ששב בתשובה שלמה, תשובה שאינה תלויה בדבר, היא התשובה מאהבה. "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'" - לא מתוך פחד מעונש או מתוך רצון לברכה, אלא מעצם האמת. זו הדרך הטובה ביותר.

אמנם, בעל 'העקידה' כותב שיש אדם העושה מעשים טובים מיראת הרוממות, וזהו שנאמר באברהם אבינו בניסיון העשירי: "עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה". האמנם רק עתה ידע שאברהם אבינו ירא השם, וכי בניסיונותיו הראשונים לא נתגלתה יראת השמים שלו? ורש"י ראה, שעתה נודעה גדולתו שהוא ירא ה', אך בעל 'העקידה' מבאר שזוהי יראת הרוממות עתה הגיע אברהם אבינו, בניסיון העקידה ליראה הגדולה ביותר. מהי יראת הרוממות? כאשר אדם עושה מצוות, לומד תורה ונזהר שלא להכשל בעבירות, לא בגלל יראת העונש, אלא בגלל הכרה אמונית גדולה שאינו רוצה לגרום שום צער

החיזוק השבועי

מה המטרה בתפילות הימים הנוראים?

תכלית כל הימים הנוראים להביא אותנו להכרה "אתה הראת לדעת, כי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו". מטרת כל הימים האלה שתחילתם בר"ח אלול וסופם בשמחת תורה. להביא אותנו למצב שנכניס את ה' לחיים שלנו ונפנים שאין עוד מלבדו, אין שום כח בעולם מלבד הוא יתברך שמו. לכאורה יש להבין מה דורשים מאיתנו? שנהיה כמו הבבא סאלי? כמו מרן זצ"ל?

הליכות מבית מדרן

שו"ת בחושן משפט

בעת שישבתי בבית המדרש ללמוד גמרא הייתי צריך דחוף כלי כתיבה וחברי היה ישן על ספסל בית המדרש. האם מותר לי להעיר אותו משנתו ולבקש ממנו כלי כתיבה?
תשובה:

מובא בשם מרן החפץ חיים בספר החפץ חיים ופעלו (ח"ג עמ' תתר"צ) "אומר היה, המעיר את חברו משנתו הנהו גזלן שגזל ממנו את מנוחתו וגזילה זו אין לה השבה" וכן מובא בספר הליכות עולם פייבר (ח"ב עמ' קס"ח הערה ש"י) בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל והגר"פ שיינברג זצ"ל.

ולכאורה קשה מדברי הרמב"ם (פ"א מהל' גזילה ה"ג) שאין גזל אלא בממון וכדומה וז"ל "איזה הוא הגוזל זה הלוקח ממון האדם בחזקה כגון שחטף מטלטלין מידו או שנכנס לרשותו שלא ברצון בעלים ונטל כלים משם או שתקף בעבדיו ובבהמתו ונשתמש בהן או שירד לתוך שדהו ואכל פרותיה וכל כיוצא בזה הוא הגוזל". ויותר היה נראה שיש בהקצה משינה איסור דלא תונו איש את עמיתו שהוא איסור מהתורה לצער את חברו ועיין בשו"ת קרן לדוד (או"ח סי' י"ח) שדן באריכות אם מותר להקיץ חברו לקיים מצוה מהתורה או מדרבנן או להפרישו מאיסורא ובתוך דבריו (דכ"ו ע"א ד"ה והנה)

כתב שיש איסור מהתורה להעיר חברו בחינם משום הונאת דברים ע"ש באורך. אך בשו"ת שבט הלוי (ח"ז סי' רכ"ד אות א') הביא שלכאורה יש להקשות מהגמרא ברכות ו' ע"ב "ואמר ר' חלבו אמר רב הונא כל שיודע בחבירו שהוא רגיל ליתן לו שלום יקדים לו שלום, שנאמר בקש שלום ורדפהו. ואם נתן לו ולא החזיר נקרא גזלן, שנאמר ואתם ביערתם הכרם גזילת העני בבתים" ועוד הקשה מתוספתא (פ"ז מ"ג דב"ק) שבעה גנבים הם הראשון שבכולם גונב דעת הבריות וכו'" וכתב החסדי דוד דאף שיש בהם כמה עניינים שלא עושים מעשה בידיים בכל זאת גנבים הם (וע"ע בפתיח חושן ח"ה פט"ו הערה ג').

ועל כל פנים לכל הדעות בין אם יש איסור גזל ממש או משום לא תונו אסור להעיר חברו בחינם. ונראה שגם אם צריך כלי כתיבה אסור להעירו, אלא אם כן יודע בחבירו שלא אכפת ליה ובודאי רוצה לזכות במצות חסד וכמו שהזכיר סברא זו בשו"ת קרן לדוד (שם ד"ה ולפי).

הלכה למעשה אסור להעיר את חברו כדי לבקש ממנו כלי כתיבה לצורך לימודו.

שנה טובה ומתוקה לכל בית ישראל

הלכות מצרן

כ"ה אלול - בכ"ה אלול החלה בריאת העולם, ובראש השנה נברא אדם הראשון. בו ביום חטא ונידון ונמחל לו. לכן טוב לקרוא מכ"ה אלול עד ראש השנה את פרשת הבריאה. בכ"ה באלול יקרא מ"בראשית" עד "יום אחד", ובכל יום יקרא פרשת הבריאה השייכת לאותו יום עד ראש השנה שבו יקרא פרשת יום השישי.

יודי בערב ראש השנה - בערב ראש השנה ויום הכיפורים ישתדל לומר סליחות קודם עלות השחר, בכדי שיוכל לומר יודי ונפילת אפיים בסליחות, ואם עלה השחר יש שאינם אומרים נפילת אפיים. ומכל מקום אם היה כבר "הנץ החמה" - לא יאמר יודי. מיהו אם במשך רוב חודש אלול נהג לומר סליחות מוקדם והפעם נתאחר, יכול לומר סליחות כאילו הוא בשעה שרגיל לאומרם.

ערב ראש השנה הוא היום האחרון בשנה, והזדמנות אחרונה לעשות תשובה לפני יום הדין. זהו יום של חשבון נפש על השנה שחלפה, ויום של הכנות לשנה החדשה. דיני יום זה שונים מכל ימי חודש אלול, ורבים נוהגים ללכת להתפלל על קברי צדיקים אולי ירחם ה' בזכותם. **יש נוהגים** להתענות בערב ראש השנה. ומי שקיבל עליו תענית במנחה שקודם לכן, יתענה עד ליל החג, ויאמר "עננו" במנחה בתפילת הלחש של ערב חג. ויש מתענים רק עד אחר תפילת מנחה, שאז טועמין איזה דבר כדי שלא ליכנס ליום טוב כשהוא בתענית, ומי שנוהג כך לא יאמר "עננו" בתפילה. ומי שחושש שהתענית תזיק לו או שיהיה חלש בערב ראש השנה - לא יתענה.

הלכות שבת

שאלה: על מי חלה חובת הדלקת נרות שבת?

תשובה: כתב השו"ע (סי' רסג סעי' ג) שחובת הדלקת היא בין על האנשים ובין על הנשים, אלא שהנשים יותר מוזהרות בו, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית. ובירושלמי כתוב עוד טעם מדוע הנשים מוזהרות יותר, משום שהם כיבו אורו של עולם - שגרמו מיתה לעולם (בחטא אדם הראשון) לכן מסרו מצות הנר לאשה.

שאלה: האם בנות רווקות חייבות בהדלקת נרות שבת?

תשובה: כתבו המאמר מרדכי (ח"א פ"ו הי"א) והחזון עובדיה (ח"א עמ' קצד) שמנהג הספרדים מעולם שרווקה הסמוכה על שולחן הוריה שאינה מדליקה נרות שבת בחדר המיוחד לה, ואם היא מדליקה בברכה הרי זו ברכה לבטלה, ואם תרצה להתחסד ולהחמיר על עצמה, תשמע הברכה מפי האם בעת שמדליקה בחדר האוכל, ותענה אמן, ואז תדליק בחדרה בלא ברכה. וכתב הרב במאמר מרדכי שמ"מ עדיף שתדליק ליד אמה.

www.ateretm.org << שיעורי תורה מרבני בית מדרן במגוון נושאים

פדיון נפש

כל מי שעושים עבורו פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יו"כ - "בודאי משלים שנתו" הפדיון יעריך א"י"ה ע"י ראש ישיבת ישיבת המקובלים בית אל - הגה"צ המקובל הרב ישראל אביחי שליט"א
בבית הכנסת ע"ש הרב גץ בכותל המערבי. עלות 2 הפדיונות 180 ₪ לשם

תיקון הנפטרים

"אין נחת רוח בעולם שיכול הבן לגרום להוריו יותר מן התיקון הנפטרים... ויש בידי התיקון הזה להצילו ולהביאו למנוחתו" (מאמר רבותים ז"ל)
עלות התיקון - 180 ₪ לשם
להעברת שמות לפדיון נפש / תיקון הנפטרים: 054-4477562

עטרת תפארת

העלון מוקדש לע"ג מלכה גינה בת רחל ע"ה
לרפואת עדי בת מזל תחיי וריעות בת גילה תחיי

אורייתא הפרשה מזוית נשית

העברה על המידות - נותנת חיים!

הגמרא במסכת ראש השנה מלמדת אותנו דרך מועילה לתשובה: "אמר רבא: כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו". רש"י: "המעביר על מידותיו - שאינו מדקדק למדוד מידה למצעים אותו ומניח מידותיו והולך לו... 'מעבירין על כל פשעיו' - אין מידת הדין מדקדקת אחריהן אלא מנחתן והולכת".

על כך מספרת הגמרא שרב הונא בנו של רבי יהושע חלה. נכנס רב פפא לבקרו. ראה שמצבו של רב הונא קשה מאוד, ובמקום להתפלל לרפואתו ולברכו בברכת רפואה שלמה, אמר רב פפא לבני המשפחה להכין לרב הונא צידה לדרך (-תכריכין). אבל רב הונא, שאמנם הגיע לשערי מוות, זכה ונעשה לו נס ונתרפא מאותה מחלה.

שואלים המפרשים, כיצד יתכן שבמקום דברי עידוד ותפילה על החולה, אמר רב פפא דברים מייאשים לכאורה?

נראה שהתנהגותו של רב פפא היא ששייכה לרב הונא להחלים ממחלתו. למה הכוונה? כשנפגשו, הסביר רב הונא לרב פפא, שאמנם נקנסה עליו מיתה, אך כשבא רב פפא לבקרו, ובמקום להתפלל עליו עוד הורה להכין לו

תכריכים, במקום שרב הונא יכעס עליו, הוא העביר על מידותיו (אין ללמוד מכך שצריך לצער אדם כדי לגרום לו להעביר על מידותיו, ח"ו). בשמים ראו מעשה אצילי זה, ובזכותו קרע הקב"ה את גזר דינו של רב הונא וגזר עליו חיים.

כדי להגיע לתכונה נפלאה זו, לגדלות הנפש של רב הונא, צריך להיות מלא באמונה ובבטחון בהקב"ה. שכן, מדוע האדם מוחל למצעים אותו ואינו מדקדק למדוד מידה כנגד מידה לאלו שפוגעים בו? מפני שהוא יודע שלא המצעים הם אלו שפגעו בו, אלא עוונותיו-שלו גרמו לו להתבזות. אומרים בשמים: כיון שאדם זה התגבר על מידותיו, הרי זה מלמד שהוא בעל אמונה ובטחון בה'. ראוי הוא שיסגרו עליו, ככתוב: "נושא עוון ועובר על פשע".

נשכיל ונדע להעביר על מידותיו והקב"ה יעביר לנו על כל פשעינו.

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

ש: כיצד ינהגו הסועדים מחוץ לביתם בליל שבת?

ת- הסועדים בליל שבת מחוץ לביתם וחוזרים ללון בביתם - ידליקו בביתם נרות שדולקים זמן רב כדי שידלקו עד אחרי שיחזרו הביתה ויוכלו ליהנות מאור הנרות, שהרי אם לא ייהנו מאור הנרות תהיה ברכתם לבטלה.

במקרה שאין להם נרות שמחזיקים זמן רב - ידליקו (נרות רגילים בברכה) רק אם ייהנו מאור הנרות. ויכולים ליהנות מאור הנרות אחרי השקיעה כאשר מתחיל להחשיך או אחרי התפילה לפני הסעודה. כאשר אין אפשרות ליהנות מאור הנרות לפני הסעודה או אחריה - אסור לברך על הדלקת הנרות.

הנאה מהנרות למתארח ומדליק בביתו

הסועדים מחוץ לביתם בליל שבת, ואין להם נרות שמחזיקים זמן רב - ידליקו (נרות רגילים בברכה) רק אם ייהנו מאור הנרות. ויכולים ליהנות מאור הנרות אחרי השקיעה כאשר מתחיל להחשיך או אחרי התפילה לפני הסעודה. אמנם, יש חולקים ואומרים שהנאה מאור הנרות צריכה להיות דווקא לצרכי סעודה ולא די בהנאה בעלמא, אך אין נוהגים כדעה זו ומספיקה הנאה בעלמא.

(מעובד מתוך "מאמר מרדכי-שבת" חלק י"ב)

פיה פתחה נשים ונפלאות

התנערי מעפר, קומי

הייתי בתחילת התשובה שלי. מצד אחד הרגשתי כל כך קרובה לה' ודבוקה בו, ומצד שני לא הכרתי את היהדות כפי שצריך. באחד מעשרת ימי תשובה נסעתי באוטובוס בדרכי לקברות הצדיקים להעתיק בתפילה לקראת השנה החדשה.

בדרך, באמצע כביש 6, האוטובוס שנסעתי בו היה מעורב בתאונה. עפתי ממקומי, כל גופי נחבל, קיבלתי מכה חזקה בראש ואיבדתי את ההכרה. בסוג של טשטוש אני רואה את עצמי נמצאת בתוך האוטובוס במנהרה של עשן ואש, והאש הולכת ומתקרבת אלי בצעדי ענק.

בצד האוטובוס ראיתי רב לא מוכר שעודד אותי ואמר: "קומי, קומי מהר, צאי מהאוטובוס". כאשר התעוררתי גיליתי שהאוטובוס כולו אפוף עשן סמיך וכל מי שהיה יכול לצאת ממנו יצא, נשארתי רק אני באוטובוס שמתחיל לעלות בלהבות.

לא יכולתי לזוז, כל עצמותי כאבו. אבל הרב הזה שעמד בצד האוטובוס זירז אותי לקום ולצאת, וכך קמתי בשארית כוחותי ויצאתי מהאוטובוס שניות ספורות לפני שהאוטובוס התלקח.

נלקחתי לבית החולים, טופלתי, והחלטתי שאני חייבת לדעת מי זה הרב הזה. בהזדמנות הראשונה חיפשתי ומצאתי: היה זה הרב מרדכי אליהו זצ"ל. הוא לא היה בחיים בתקופה ההיא. אבל קראתי עליו וראיתי שאני לא היחידה.

הלכתי לציון של הרב. הודיתי לה' ששלח לי את הרב כמלאך משמים, והתפללתי לה' שירפא אותי רפואה שלמה בזכות הצדיקים. וכך באמת קרה לי. הייתי צריכה לעבור ניתוח בגב, אך לפני הניתוח הרופא בדק ואמר שהכול התאחה לבד, בחסדי ה'.

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: ניצבים-וילך

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

שנה אחת, סמוך לראש השנה, אמי המנוחה שברה את רגלה והתארכה אצלי בבית. שאלתי את כבוד הרב זצ"ל מה אעשה בעניין שופר בעבור אמי, והרב השיב לי: אל תדאג.

ואם הרב אומר לא לדאוג, אני לא דואג.

ביום ראש השנה לאחר התפילה התכוונתי ללוות את כבוד הרב לביתו, אך הרב אמר לי: בוא נלך אליך הביתה. כבוד הרב עלה לביתי, ובאותה תקופה עדיין לא הייתה מעלית בבניין, והוא נצרך לעלות עד לקומה האחרונה ברגל. הוא תקע בשופר בעבור אמי ורק לאחר מכן, מלא שמחה, עזב והלך.

ביום האזכרה על אמו של הרב זצ"ל, ביקש ממני אחד המתפללים לעלות לתורה. אמרתי לו שהיום זו ה"עלייה" של כבוד הרב. הוא הלך מייד לכבוד הרב וביקש ממנו שיוותר לו כדי שהוא יעלה. כמובן שכבוד הרב ויתר לו והוא עלה.

אף פעם לא זכיתי להעלות את הרב זצ"ל לתורה בימים נוראים. רק ב"מפטיר" של היום השני של ראש השנה, יום פטירת אביו, כבוד הרב היה עולה. רציתי מאוד שיעלה בהזדמנויות שונות, למשל ביום כיפור. ביקשתי מהרב מוצפי שישאל את הרב מדוע הוא מסרב, והרב השיב: מה יגידו אנשים, שאת כל העליות הרב לוקח? לכן לא אעלה.

(שלום קונז'אן, נהג "הויתקין" של הרב)

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

פרשתנו פותחת במילים: "אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוקיכם".

ושאלה ידועה היא: מה ראה משה לומר "אתם ניצבים" אחרי פרשת כי-תבוא, שבה תיאר את הקללות? וכלשון המדרש: "למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות? לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ ממ"ט שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו התחיל משה לפייסם אתם נצבים היום, הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימים לפניו" (רש"י על דברים כט יב).

המדרש מתאר בפנינו מציאות. עם ישראל שומע את כל הכמות הגדולה של הקללות בפרשת כי-תבוא, והם נבהלים! הם רואים אל מול פניהם "הר" של קללות המובטחות למי שלא יקיים את התורה, והם מתחילים לאבד אמון בעצמם, להתייאש מראש - "מי יוכל לעמוד באלו?". בא משה רבנו והחל לפייס ולנחם אותם: אל תדאגו, זה לא מה שאתם חושבים, זה יותר קל ממה שאתם חושבים. ובכלל, הוא אומר להם, כבר ראייתם בעצמכם כי הכעסתם את ה' בהזדמנויות שונות והוא לא העניש אתכם, והרי אתם קיימים לפניו" - "אתם ניצבים היום כולכם".

אך דברי המדרש הללו תמוהים! למה הדבר דומה? לאבא שאומר לבנו: "אם תגנוב - אני אעניש אותך קשות!". באה האם ואומרת לבנה: "אל תתרגש מהאיום של אבא, הרבה פעמים הוא איים עליך ולבסוף הוא לא עשה לך כלום". הרי זה דבר לא חינוכי מאין כמותו. אנטי חינוכי! איך משה הולך ואומר לעם ישראל אחרי אזהרת הקללות של כי-תבוא: "הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימים לפניו"? אלא שסוד העניין תלוי בשלוש מילים - "ראה שנתכר כמו פניה". זאת אומרת, **משה רבנו רואה שעל אף שבני ישראל על סף ייאוש מלהמשיך הלאה, הם היו בשברון לב, מהרהרים בתשובה, ומכיוון שראה אותם שהם מתחרטים על מעשיהם הרעים, בא המקום לומר להם "אתם ניצבים". כל עוד אתם חוזרים בתשובה - אין לכם מקום לדאגה.**

(מעובד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

חידות

1. כינוי לפשוטים שבעם
2. עם מי עוד כורתה ה' ברית?
3. מה פירוש ספות הרווה את הצמאה? (רש"י כט, יח)
4. מילה נרדפת לקללה?
5. ביטוי שמשמעו כעס?
6. מדוע נקוד על המילים לנו ולבנינו? (רש"י ל, ח)
7. מיהם העדים שהקב"ה מתרה בנו בפניהם?

בדיחה

מורה בודקת את החבור של התלמיד המורה: מצאתי 5 שגיאות כתיב. התלמיד: מצוין זה לא הרבה המורה: לא כל כך מהר, עכשיו נעבר לשורה השניה...

נדולים צדיקים

חכם סלמן אליהו זצוק"ל אביו של הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

נולד בבגדד שבעיראק. למשפחה יהודית אמידה, אך לא תורנית. קבל חינוך דתי משולב עם חינוך מערבי. מצעירותו נכנס לעסקי המשפחה ובמסגרתם עבר לאנגליה שם למד באוניברסיטת קיימברידג'. באחד מבקוריו בבגדד נפגש עם רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי" ובין שניהם התפתח קשר עמוק. רבי סלמן החל להתעניין בתורת הרב, ולהתעמק בספרי הלכה וקבלה. השתקע בלמוד במדרש בית זלכה ועזב לגמרי את חיי המסחר, בניגוד לדעת משפחתו שניסתה למנועו מכך.

לאחר שלחץ משפחתו גבר, יעץ לו רבי יוסף חיים לעלות ארצה. ואכן, כמה שנים לאחר פטירת רבו, עלה ארצה, התמנה לזמן קצר למזכירו היהודי של הנציב העליון סר הרברט סמואל, וזאת בשל העובדה ששלת היטב באנגלית. בירושלים למד בישיבת המקובלים ישיבת רחובות הנהר שבשכונת הבוכרים. הרב כתב את הספר בן ששה הכרכים "כרם שלמה" - המפרש את "העץ חיים" של הרב חיים ויטאל. נפטר ביום ב' של ראש השנה, בגיל 61, כשבנו מרדכי בן 11 שנה בלבד. מקום מנוחתו בהר הזיתים. זכותו יגן עלינו אמן.

"ברכת השנה" כל יום! כל השנה!

- ❖ שני שמות, שיוזכרו לטובה ולברכה בל"ד בכל אשמורת בוקר.
 - ❖ שני שמות של נפטרים שילמדו עבורם ש"ס משניות והזוהר הקדוש, בכל אשמורת בוקר.
 - ❖ פדיון כפרות מהודר - יערך בערב יום הכיפורים הבא עלינו לטובה.
- והחשוב ביותר! שותפות בהחזקה יומית של תורה וחסד! עטרת-מרדכי.קום

מהיום וכל שנת תשפ"ה

"להגניח ברכה אל ביתך" יחזקאל

בעטרת מרדכי אליהו ברחובות בבית התורה והחסד לזכרו של הראשל"צ מרדכי אליהו זצ"ל

